

Թբիլիսի. Սբ. Նորաճեն հայկական եկեղեցին վստագված է

ԹԲԻԼԻՍԻ, 28 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՓՈՍԽ: Ինչպես հայտարարում է «Փոստի» տեղական թղթակցը Թբիլիսիից, Ամանորի նախօրին հայ համայնքը լուրջ խնդիր առաջ է կանգնել: Սբ. Նորաճեն եկեղեցուց, որ վերջին շրջանում ծառայում էր որպես պահեստի տարածք, սկսել են դուրս բերել գրքեր: Համայնքի անդամները կան այն մասին, որ հայտնի էր լինելու են եկեղեցու վերանորոգումն ու վերանվանումը: Դր օրոքը վրադրված եկեղեցի: Թերեա

կիմ է ընդունվում դեռ երկու տարի առաջ Ամենայն վրաց կաթողիկոս Իլիաս երկրորդի այն հայտարարությունը, թե «Վրաստանի սահմանում գտնվող բոլոր հուշարժանները, ստանկեկ եւս կրոնական բնույթ ունեցողները, Վրաստանի դիտարկում են վրացական եկեղեցու տեղականություն են»:
Վրաստանի հայ համայնքը վարձում է շատ միջոցառումներ ձեռնարկել լայն էություն վանդալիզմի այս ակեր կանխելու համար:

ԵՆԻՐԱՆ ԿՅՈՒՆ

Քաղցրաս Ասատրյան. «Դրանք արժանի է կայունության»

Անհրաժեշտ է դո՞ւրս մեղ շուսական շուրջին

ԱՐՄԵՆ. ՈՒՎՊԱՏԱՐԱՐԱՆ. «Կենտրոնական բանկի գործունեությունը 1994 թ. կարելի է գնահատել որպես հաջողված»: Այսպես հայտարարեց 33 կենտրոնական բանկի նախագահ Քաղցրաս Ասատրյանը երեկ կազմած մամուլի առաջուհում, որը կվերջանա Երևանում անցած արված աշխատանքների ամփոփմանը: Ըստ դր. Ասատրյանի, թեև որոշակի ծախսեր կատարվել են կայուն, թե սեփական խաղաղակամության նոր ծրագրի ընդունումից հետո տեղի կունենա դրամի արժեզրկում, այնուհանդերձ կենտրոնական բանկի կանխատեսումները 100 տոկոսով ճիշտ դուրս ելան, եւ սղասելիները լիովին արդարացան դրամն արդարացից, որ ավելի

արժանի է կայունության, քան այլ արժույթներ: Եւ ընդհանրապես, կենտրոնական բանկի նախագահի կարծիքով, 1994 թիվն առանձնահատուկ էր նաեւ նրանով, որ կանխվեց սնտություն անկումը (1992 թ. այն կազմել էր 50, 93 թ.՝ 15 տոկոս) եւ նույնիսկ արժանագրվեց որոշակի փոքր աճ, ինչը նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների բարեկամ ընտրել է միայն Հայաստանին: Նոր ծրագրի ընդունմամբ բյուջեն ազատվեց որոշ ծախսերից: (Հիշեցնենք, որ 1995 թ. բյուջեն առ այսօր չի հաստատվել խորհրդարանի կողմից, եւ երբ հարվի ասենք խորհրդարանում ստեղծված իրավիճակը, այն հաստատվելը բավականին դժվար կլինի):

Տես # 19 2

Շարժասանդուղիները կհասնեն «Տաղթանակի» գրոսայգի

Կասկածի բացումը դեկտեմբերի 30-ին

ՎԱՍԻՐ ԱՍԱՏՐՅԱՆ. Կասկածի բացումը կունենա ոչ միայն ծառայողական, այլև մշակութային եւ սրահայտարարային նշանակություն, երեկ հայտարարեց Երևանի հայտարարողի նախագահի ժողովարարության գծով տեղակալ Յուլիա Ասատրյանը: 1979 թ. ին սկսված համայնքի ժողովարարության առաջին շրջանը իր չորս բակերով, ծաղ

կանոցներով ու շատրվաններով, Երևան գործման էր հանձնվել դեռևս 1987 թ.: Ասատրյան 1988 ից սկսած ժողովարարական աշխատանքները գրեթե դադարեցին: 1977-78 թթ. ին նախագծված կասկածի հեղինակներն են նախկին եւ ներկա գլխավոր մասնագետներ Տիմոթեոս Ասատրյանն ու Ազատ Մխիթարյանը, ինչպես նաեւ Պենելոպե Հակոբյանը:

Տես # 19 2

Տրանսպորտը նույնպես կաշխատի տնական գրաֆիկով

Դեկտեմբերի 31-ին Երևանում տրանսպորտը կաշխատի մինչև գիշերվա ժամը 2 ժ. իսկ հուսանի առկայության դեպքում անբողջ գիշեր մայրամուտից հետո կաշխատի սրահայտարարի 7 Երևան կազմեր: Այս մասին տեղեկացրեցին Երևանի տրանսպորտի նախարարության լրագրողը: Իսկ հուսանի 1-ին հաղթանակի տրանսպորտը կաշխատի մինչև երեկոյան ժամը 23 ժ: Տոնական օրերին մայրամուտից հետո կենտրոնի եւ մեծքույր կայաններին կաղող երթուղիներում հասուկ գրաֆիկներով ժամը 20-24 ժ կաշխատեն որոշակի բովանակողներ, ինչպես նաեւ կենտրոնական տրանսպորտը: Իսկ տրանսպորտային 4 դր եւ 13 դր երթուղիները մեծքույր երիտասարդական եւ Բարեկամություն կայանների կղաղեցն հյուսիսային առկայության հի հետ:

Կենտրոնական բոլոր երթուղիների աշխատանքը կաշխատեն: Կաշխատեն նաեւ դեղի Մեծխանակերս եւ Արտաղ իսկ մեկնող աշխատանքները: Ինչ վերաբերում է նախատեսված առեւտրի սիտատներին, աղյուս տրանսպորտի նախարարությունը չի անտեսել նաեւ նրանց: Դեկտեմբերի 29-ից սկսած վերականգնվում է Երևան Աղբյուր երթուղին, որով Աղբյուր կայանից սամառաձեռն առեւտրի մասնակցելը ցանկալի էր կարող կարող էր ամեն ինչը ցարքի մեկնել այնտեղ եւ Երևան օրը վերադառնալ: Դրանով, որ նախատեսվող մի շրջանումները գտնվում են նախ օրով կրեք քեղացիները: Երևանի տրանսպորտային վիճակը, եւ մասնավոր երթուղային առկայությունը «խեղճ» վարողները նույնպես կկարողանան մարդկային տեղեկ մնալ նոր մի նախ օրով իրենց իրավունքները զիջելով տեղական տրանսպորտին:

Ա. Բ.

Մոս ժամանակները կթողարկվեն նոր հարյուր դոլլարանոցներ

ՄՈՍԿՎԱ, 28 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՌՍԲՄ: ՄԱՍԿՎԱ: Արցիկն 65 տարեկան առաջին անգամ ամերիկյան դրամն առաջարկում է Երևանում: Այս 100 դոլլարանոց դրամն զիջվելու կարող են Երևանում բյուջեի մեջ գտնվող 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը: Այս 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը կարող են Երևանում բյուջեի մեջ գտնվող 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը: Այս 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը կարող են Երևանում բյուջեի մեջ գտնվող 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը:

ԱՄՆ, համադրաստված Ֆինանսական մարմնից նոր նմուշի դրամն արժեքի բողարկման մասին որոշումներ են ընդունում: Այս 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը կարող են Երևանում բյուջեի մեջ գտնվող 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը: Այս 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը կարող են Երևանում բյուջեի մեջ գտնվող 100 դոլլարանոց կին շրահայտարարների փոխարինումը:

ՀՀ նախագահը կասեցնում է ՀՅԴ գործունեությունը Հայաստանում

ՀՅ Դաշնակցության «Կրո» գաղտնի խումբը մեղադրվում է հաղափարական սպանությունների մեջ, որոնց մեջ Մարիոս Յուզբաշյանի եւ Համբարշում Գալստյանի

Երեկ, ՀՀ նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանն իր հրամանագրով ժամանակավորապես դադարեցրեց Հայ Հեղափոխական Դաշնակցության հաստատված հաղափարական կազմակերպության գործունեությունը Հայաստանում:
Նախագահը երեկ երեկոյան ելույթ ունենալով Հայկական հեռուստատեսությամբ, իր այդ հայր բացատրեց ՀՅԴ Բյուրոյի եւ ՀՀԴ Հայաստանի ԿԻ Ի գիտությունը 1992 թվականից կուսակցության ներսում գործող մի գաղտնի կազմակերպությունը «Կրո» խմբի հակաօրինական գործունեությամբ, որը սղատնում էր Հայաստանի հաղափարական անվտանգությունը, նույնպես միջազգային քննադատության արժանի դարձնելով: Նախագահը անբողջ մեղքը բաղդեց «Հայր Մարիոս Յուզբաշյանի խմբի» վրա, որ դաշնակցության խնդիրները եւ զարգացումները վերաձել էր ֆոյի բազմակուս համար սյր գաղտնի խմբի գործունեությունը: Նախագահը հույս հայտնեց, թե 100 ամյա ազգային կազմակերպությունը ուժ կզսկի հաղթահարելու այս ճգնաժամը եւ շուտով վերագտնելու իրեն, քանի որ դա ոչ թե ներքին կուսակցական հարց է, այլ ազգային:

Նախագահը նեց նաեւ, որ հրամանագրի չի վերաբերում ՀՀԴ խորհրդարանային խմբակցությանը, որի լիազորությունների օրինականությունը ներառել է ԿԻ որոշումը, եւ ՀՀԴ բազմաթիվ բարձրին ու նույնիսկ դիվալար անդամներին, որոնք ամենայն հավանականությամբ տեղյակ չլին այդ խմբի գոյությանը:

Տեր-Պետրոսյանը նեց, որ «Կրո» գաղտնի մասնական խումբը Հայաստանում հեղինակ էր բազմաթիվ սղատնություններին, որոնց մեջ նաեւ ՊԱԿ Ի նախկին նախագահ Մարիոս Յուզբաշյանի եւ Երևանի նախկին հաղափարական Համբարշում Գալստյանի: Նախագահը իր կողմից ընդգրկում ներկայացրեց այդ խմբի հանցալիք գործունեության վերաբերյալ Երևանի փաստաթղթեր, որ կառուցված էր «Հայաստանի Հանրապետություն» օրաթերթում:
Արցում Տեր-Պետրոսյանը Երևանի կառույցում հայտնեց Հայաստանի Ազգային անվտանգության դեպարտմանը դրոշմախոսող գործունեության համար, որով նա կարողացել էր օղերախվ կերպով հայտնաբերել այդ խումբը:

Թե՛ս ԿԵՆՏՐ

Չեչնիա. Բախումները դեռ շարունակվում են

Գրողներն եւ Չեչնիայի տարածման առջինմարտը իրենց զգացնել են սղոյա ոտակական գրեթե կողմից Երևանում հեռուստաները: ՌԴ կառավարության մամուլի կենտրոնի տեղեկագրության համաձայն, չնայած ատանձին բախումները դեռ շարունակվում են, բայց վտանգալիքի եւ սեփականից ղրահաստմաների սղատմող դաշտները գրադրվում են բողարկել են գրոհայինների ակեր վտրոնը: Նեվում է, որ Գրողների Ազատության կառուցված ղրահաստմանում էր բողարկողների կողմից հիմնադրում Երևանում: Հինա ավելի լավը Գրողներն անհամար է, եղակալակ է ՌԴ նախագահի հասուկ ներկայացուցիչը:

Փախստականների եւ թիկունք սղատմողները ղրահաստմաների վկայությունները, Գրողներն եւ հաղափարական մեծակայանը զգալիում է խմբի ցրի խիստ դրակա: Ինչ քնակիչները, թե ղրահաստմանը սղատմում են ոչ միայն ցրի դրակալից, այլև անտվող գրեթե:

ՀԱՄԱՌՈՍ

ՆԱՏՕ-ն ոտակական ռազմական ուժի դեռ միակ երաշխիք

Երեկ Փարիզի «Չիզարոն» հրատարակել էր հոդված, որտեղ մասնավորապես ասվում է, «Եր գրվում է անդրաշխարհային համեմատության հարցը, դարձ էր դառնում, որ առայժմ Հյուսիսատլանտյան դաշինքն այլընտրանք չունի միջազգային անվտանգության աղյուսակ մաս համար: Դեռ երկու ժամանակ ՆԱՏՕ կմնա անվտանգության այն միակ կառույցը, որը կարող է դրան կայել ԽՍՀՄ ից Ռուսաստանի ժողովրդական զորակազմի հզորությանը: ՆԱՏՕ ի գոյությունը համադրաստվածում է նաեւ արեւելաեւրոպական երկրների Երևանի, հասկաղեք այն դայնամով, որ Հյուսիսատլանտյան դաշինքը խաղաղարար ձեռնարկումների մասնակցի բացառապես ՄԱԿ ի հովանու ներքո»:

ԻՏՄԻՍ ՏՈՒՐ

Նոր դայթուցիկ փամփուռ

Ամերիկյան «Միգրեյթ փոթախար» Ֆիլադելֆիայի նախագահ Դեյվի Քիլը հայտարարեց վաճառում նոր «Քլեֆ հայնոս» («Սեյ ընդդրոյ») անվամբ փամփուռի հայտնաբերումը: Ըստ նրա, «Նորայքն այն է, որ փամփուռը մարմնում բողնում է աներեւակային վեր»: «Սեյ ընդդրոյը» մարմին խոլելու ժամանակ դայթուռ է, առաջացնելով անելու նման հազարավոր սղոտ բեկուներ: Փամփուռը ի վիճակի է ծակել գրահազգեսը: «Սեյ ընդդրոյը» արտադրությունը չի իրախում ԱՄՆ ի օրենքները, քանի որ այն դաստաստված է օրենքով յարգելված նյութերից: Այդ իսկ դաստաստված ԱՄՆ ի կոնգրեսի ներկայացուցիչների դրակալի անդամ Երանց հայտարարեց, թե ինչը մտաղիք էր հասնել այն դրակալի օրենքի ընդունմանը, որը կարգել էր «ոսիկանական մարդաստան փամփուռները», անվայն այն բաղդը, թե ինչ նյութերից են դրան դաստաստված:

ԻՏՄԻՍ ՏՈՒՐ

ԱՄԻՊՈՒՄ

Բնից 757 իննամյակի ժամանակի շնորհիվ լավագույն կերպով պատրաստված հայերի համայնքը, բայց կասարակ թվարանը բացակայում էր հայերի համայնքի կազմում և թե համայնքն ինչ էլ իրենից ներկայացնում էր 1200-ից ավելի հայերով 150-ի հայերական համայնքի պատճառով զոր ծնունդ էր համայնքի դրոշմը բաց և բաց են նաև հայերական կենտրոնը և ակումբը:

Մի բոլոր ակտիվիստներ կենտրոնի են դասում համայնքի ներառվածությունը կամենալով Երթուղիայում: Այն ընդունող գործարար Վահագն Վաչիքյանն այժմ գրառված է ՀԲԸՄ-ի կարևորությունը վերականգնելով միությունը, որն ստիկն ֆինանսավորել է հայերական համայնքի դրոշմը համար նոր կառույցի գնումը: Մյուսները Առաջիկա Միությունների նման գրառված են դրոշմի ստանդարտի բարեկեցությունը և համայնքի կյանքի այլ կողմերով:

«Ամեն ինչ կախված է այն բանից, թե ինչու ոչինչ էր դասակարգվում և մշակվում էր մտահոգությունը: Այսօր արդեն անցած է մի բան չկա», ասում է ավագ սարկավազ Վարդգես Նալբանդյանը մեզ հետ գրառված:

Երթուղիայի հայերը, որ մի ժամանակ ազդեցիկ վաճառականներ էր գործարանատերերի ու ոսկերիների համայնք էր, առիթնաբար նման վաճառք է կորցրել զեղի մեկուսացված ոչ միայն այնպիսի հարևան աշխարհային երկրների հայերից, ինչպիսիք են Եգիպտոսն ու Մոսկվան, այլև ամբողջ Արևելքից ու նայնակ Հայաստանից:

«Մենք չունենեմք ոչ բերք, ոչ էլ կազմակերպված կառուցակցություն մյուս հայերական համայնքների հետ: Ավագանի էսպեր չգիտենք, թե ինչ է կասարակ Հայաստանում: Այն կյանք, որ լսում ենք, «Ամերիկայի ժայռի» հայերեն հարցազրույցն է:»

«Մենք նման ենք կործանված զինվոր, որ հայտնաբերում ենք զրոյան և շարունակում ենք մեր գոյությունը: Բայց հայերը նրանում էլ թե զեղ ունենան», ասաց համայնքի ավագ Ավետիս Թեղևանյանը:

«Չեզ համար ոչինչ է որ արտիստիկ թվա Երթուղիայում ծնված 90-ամյա ծեղուկ գրառար: Բայց արտադրողի կոստիմն ենք հայերը Արևելքից Նախագահներից, Ժրանգից, Կամարայից, Ավստրալիայից և այլ արևմտյան երկրներից են, որոնք ժողովրդի նորարարությունն են ստեղծում: Այսօր Թեղևանյանը:

Մտնելով Երթուղիայի հայերապետը հայեր արդեն բնակություն են հաստատել Կալիֆորնիայում ու Կոննեկտիկուտում: Բայց նրանց համար, ովքեր ընտել են մնալ «մեր քաղաքի» հողում, գրառածնան դաշտերը ցարունակվում է:

1935-ին բացված Գեորգովի անվան հայերական դրոշմը, մասկապարտեզից մինչև սարակապ դասարաններ, այսօր ունի 100 աշակերտ, որոնցից բնակները 116 են հայ ներառում 6 երկրաներ, որոնք կարող են ծագում ունենալ:

«Մեր սարակապը բնակում է 12000 դիպար, և երբ մենք այլ ազգի երկրաներին դրոշմը չբնակներին, վարդը ոչինչ է դրոշմը վաճառում մասն գնալով լինելին», ասում է դրոշմի սեփական Էմմա Գյուրջյանը:

«Մեր երկրաները հայերական կրթության կարիք ունեն, և մենք դա կարող ենք բոլոր այլ դրոշմ երկրաներ ընդունելով», ասում է նա: «Կոլոնիալ շարժումը ծագելով ներառում է հայոց լեզվի, դասագրքեր, աշխարհագրություն և կրթությունը մասնագրված թափարտ ժամեր: Այսօր դրոշմը ունի բնակազույգ և Կալիֆորնիայից կազմ ենառնում նաև մի քանի կալիֆորնիայի դասարանատեր դիվանագետների երկրաները, որոնք հայերապետ են հայերական համայնքի դրոշմը մյուս մասնավոր ասում ևսկան հաստատություններից: «Գեորգովի» դարձրել են քննակազմի մրցույթի» համար:

Այս ուսումնական սարուն երկու երկրաները ոչինչ է ազգային հայերական սարակապի դրոշմը և, իրենց նախորդների դեմ, հայտնի լինելով զեղի Նիկոսիոս, Կիպրոս սահմող մասնադարձը, որտեղ գնված է Հայկա կան բարեգործական ընդհանուր միության Արևելքյան վարձարանը:

Բայց հայոց սարխներին դրոշմի Երթուղիայից մերի թվա կոլոնիայի երկ համայնքում նորարարները չեստանան, իսկ մասնագրությունը չնկազի:

Ըստ զվարդների 1995 թ. ին Գեորգովի կախարհն ընդունելով երկու հայ երիտասարդ, ոչ մեկը 1996-ին և 1997-ին, միայն մեկը 1998-ին, երկուսը 1999-ին, և երեքը 2000-ին: Ավագ սարկավազ Վարդգես Նալբանդյանը հուսալից ոչինչ չի տեսնում: Համայնքի կազմն այսօր այսպիսի սին է վեց 12-ից զածը սարխի և երեք 12-ն անց երկրաներ, 10 հոգի 20-25 սարկական մի արտ մասը մեզ 40-ն մեծամասնությունը 60-80 սարկական:

Ըստ կենտրոնի արձանագրությունների 1979-1994 թթ. Ադիս Աբեբայում եղել են ինը հայերական հարսանիք, 37 ծնունդ և 55 մահ:

«Այս համայնքը չի աճում: Մեզ դժվարին առաջագ և սղառում», ասում է ավագ սարկավազ դարձած կենտրոնի ակտիվիստի իմենը:

1934 թ. ին կառուցված սրբուհի Գեորգ եկեղեցին 1980 թ. ին կորցրել իր վերջին «խեղճական» ֆանտաստիկ թողնելով կենդանական ծովը մոտացություն մասնակցող վաճառողի տառը:

«Հայերական և Երթուղիայի ուրբայատ կենտրոնները իրար ցուս մահ են, բայց այս համայնքը դրա արտաքին չի տեսնող ևս համա ոչ հայերական կենտրոնը, որ ոչինչ է բայց իրենց մեծելնուն ու կենտ երկրաներին», ասաց Նալբանդյանը:

«Արցյան վանականի հեռաձայնը հետո որտե ժամանակ մենք Մուրք Պատարազի ժայռագրությունն էին օգտագործում որդիս կիրակնօրյա ժողովրդյան կենտրոնական մաս: Պատկերացրեմ մի բան ժողովուրդ կենտրոնում հասած Առաջնամային Պատարազի ժայռագրությունը լսելով», ասաց նա:

«Բայց դա բավական չէր, և ես, որդիս ավագ սարկավազ, որտե չափով փոխարինելով: Հինգ, վերջին 14 սարխների ընթացում, Երթուղիայի ընթացում ևս իմիական իմեններ են, իսկ կիրակի օրերին փարսաքա և՛ հազմում:

Ես եմ կասարում հազվադեպ կենտրոնների ու համակապի բացումների արտադրությունները, ինչպես նաև հարսանիքները, երբ համազված են գոյի նախորդներում: Ես եմ անցկացնում նաև Մուրք Պատարազը սարկա բոլոր կիրակներին ասանց բացատրություն», ասաց նա: «Մասունն անց Նալբանդյանը վերջին կիրակնօրյա ժողովրդյանից հետո, որտե իր կենտ գլխավորում էր երգչախումբը, իսկ դեռևս որդիս նկատում էր կենտրոնական երգչախումբի վրա:

«Արցյան հարսանիքը եղել է 1990 թ. ին մի գոյը և Կամարայից, որտե սենտիմենտալ դասգրաներով զանկանում էին ամուսնանող իրենց ծննդավայրում», ասաց նա:

Մինչև հայերական դրոշմն ու կենտրոնական դասարանը գրեթե և՛ հայերական դրոշմը և, իրենց նախորդների դեմ, հայտնի լինելով զեղի Նիկոսիոս, Կիպրոս սահմող մասնադարձը, որտեղ գնված է Հայկա կան բարեգործական ընդհանուր միության Արևելքյան վարձարանը:

Հայերական համայնքի «Արարտ» ակումբը վերջին սարխների լայնուն են ճանաչվում է որդիս «Տեղարան մի վայր» Ադիս Աբեբայի դիվանագրան կորուստի և այլևայլ գործարար մարդկանց համար:

Արտիստները, որ նույնիսկ «Արարտ» է կոչվում, «միայն նախահայան դասարան» է, և արտաքին մասնական դիվանագետներն ու մնալով ընտրելով որտեղությունը են սարկական ստորագրված սարխ այդպեղ համակապի համար:

«Մա մեկն է Ադիս Աբեբայի այն կյ վայրերից, որտեղ կորուց և՛ ուսկ: այստեղ մասնակցում է իսկական հայերական կերակուր, և այն ասես սարդ դասարանում լինել», վերջապես մեկնարկեց մի Եգիպտական դիվանագետ:

«Արարտ» ակումբն ու ռեստորանը, որոնք լավ կեանք ունենող մեծ նախորդներ են, վաղ են մոտոր, որդիսկ հաստատությունը բաց մնա, և բավական վաղ են ցրտադրում, որդիսկ հայերական դրոշմն ու կենտրոնը կարգավորեն իրենց բնակները:

ԱՄԻՍ ԱՐԵՆԱ

Երթուղիայի հայերը. Գոյատևողների համայնք

Երեկ տղազելի Վիմ Գավիթ Չեղևանի գրչին դասկանող «Երթուղիայի հայերը, ինչ համայնք խոր անցրալով» կոչով: Գավիթ Չեղևանը ՀԲԸՄ «Արևելքյան» ժողովրդական մասագրության օրենս և և մեր քերականության հայտնի է սարքեր երկրներում սկսված հայ համայնքների վերաբերյալ բազմաթիվ կոլոնիալ, որոնք անտիպոսի կերպով լսում են հետևում «AGBU News» (ՀԲԸՄ կորուստներ) անգլոսառ հանդեսում: Այսօր բարձրագույնը սարխ են այդ Երթուղիայի վերաբերյալ հոդվածը:

«Լինելով այսպիսի փոքր համայնք մենք սովորել ենք անդձագործել:

Ավետիս Արսենյան

Հին հարսուս հայերը վարդը կենտրոնի են, և մենք ոչինչ է հոգ տանել մեր մասին ասանց դրոշմը որտե Գեորգիան օգնություն: Հեզ չէր, բայց մենք դա անում ենք», ասաց Նալբանդյանը:

Մի հայագր դեղի հայերի դասագրությունը Երթուղիայում

Երթուղիայի Արևելքյան մեծագույն կեղ իր ասոյին դիվանագետական ասանկությունը Երթուղիայի բազմա կու անունով 1912-ին, նա իյ գլխե, որ ինքը ճանապարհ էր բացում հայ սերունդի համար, որոնք աշխարհ դեղ կենտրոնում Արևելքյան ասոյին նրանտեսական ազգի կրանում:

Արևելքյան, որ ամառի լեզվով հայ է նշանակում, Հնդկաստանի վրայով Պորտուգալիա ուրբելվեց օգնություն խնդրելու դեղի Երթուղիայի Օսմանյան ժողովրդագրությունը դեղ:

Նա այդ դժվար ճանապարհորդությունից վերադարձավ միայն ասոյ սարխ հետ, և մի քանի Երթուղիայի մասնագրով վառատությունը դասարանով: Բայց Արևելքյան մեղ և

բովորական դասագրության գրեթե որդիս վասակելի գաղտնի գործակալ և փորձատու բովորություններ վարող:

Տարբերակ անց մի հայ երիտասարդ Մուրադ անունով արդեն գնում էր նրա հետևում մեծ բեղով այն ընկնող դասարաններ Երթուղիայի բազմապետի և կայսերի դասարանում:

Նա նույնիսկ ճանապարհորդելով աշխարհով մեկ Երթուղիայի բազմապետական իշխանությունների անունից և հայտնի է որդիս կարևոր միջնորդ մի Երթուղիայի երկրների միջև, հաստատելու Հոլանդիայի ու Տեղից Մուրադը բեղեց կենտրոնում ընդունելու գաղտ, որ համազված է երկրի դասակական գաղտնից մեկը:

Ասոյին Երթուղիայի մեկ էր Գեորգ Թեղևանը, երիտասարդ միջև մասնադարձը, որ մեծ Հարսուս հյուսիս ասոյին հարսուր Օսմանյան բանակի հետ:

Մի քանի սարխների ընթացում և Երիտասարդ Գեորգը բախարս չափով հաստատված էր և 1882-ին կանչեց իր ազգականին Արսենյանից, և Երթուղիայի անող Թեղևանը սանք իր ժեղի և գրախոս Երթուղիայի հարսական և գնեկրական հաստատություններում:

«Այս ամենը նոր դասագրություն է ինձ համար, որի մեծ մասը իմ հոր և եղիների մասին է», ասաց Ավետիս Արսենյանը, Երթուղիայի հայերական համայնքի դիվանագետը: Ծնված Հարսուսում 1904-ին, Ավետիս Թեղևանը հայտը համարակցարան է Երթուղիայի հայերական համայնքի կրանի դասարանում: Ավետիս Թեղևանը փրաղեցում է մի քանի լեզուներ, ներառյալ անգլերեն ու իտալերեն, և դեղիս Երթուղիայի և հաստատական կրանում: Լինելով Երթուղիայի հայերական համայնքի խորհրդի դասակալու նախագահ, նա ունի չափալիտող ազդեցություն, մասնադաս խորան հանդիսանալով վառագող համայնքի համար: Երիտասարդ սարխներին Ավետիս Թեղևանը մասնակց է որդիս արևելքյան երկրների գոյի փարսուրը ԱՄՆ-ի դեսպանացանը 1928-1937 թթ. ին մի աշխատանք, որը նրան Պարսկերեն անմասնակալ կարող դասարանյա անդեղկյան դեսպանասան և Երթուղիայի կանակարություն միջև:

«Նա միակ հայը չէր, որ ուներ այդպիսի դասարան: Այդ սարխների ընթացում Օհանես Աննուրիսյանը բարձրանել էր և արևելքյան գործերի փարսուրը անգլիական դեսպանասանը, Մուրեն Չեղևանը Իսպիլիայի դեսպանասանն էր աշխատանք, Արսենյանը Փեկեթիսյանից Զրանիսյանից դեսպանասանը և Անդրանիկ Փավիտյանը Ազգայնական դեսպանասանը», ասաց նա:

«Հայերը միջև ունենցել են կարևոր ժողովրդագրական կրանում, չնայած իրենց իյ անակարարները: Կարևոր արտեղ է, ոչ թե փարսակը», ասաց նա մոյսալով: Թեղևանի հայրը, որ օգնեց վերադարձնելու Հարսուս հայերը Երթուղիայի փրաղեցությունը 1887-ին, ընտրվեց Երթուղիայի Գլխի դեսպան հարսուր հարսուրդով 1888-ին և լրագրված էր արտեղակալ կենտրոնական ճանապարհը, որ կարող էր հարսուր Զիրորի աթի հետ:

«Նա միակ հայը չէր, որ ուներ այդպիսի դասարան: Այդ սարխների ընթացում Օհանես Աննուրիսյանը բարձրանել էր և արևելքյան գործերի փարսուրը անգլիական դեսպանասանը, Մուրեն Չեղևանը Իսպիլիայի դեսպանասանն էր աշխատանք, Արսենյանը Փեկեթիսյանից Զրանիսյանից դեսպանասանը և Անդրանիկ Փավիտյանը Ազգայնական դեսպանասանը», ասաց նա:

«Հայերը միջև ունենցել են կարևոր ժողովրդագրական կրանում, չնայած իրենց իյ անակարարները: Կարևոր արտեղ է, ոչ թե փարսակը», ասաց նա մոյսալով: Թեղևանի հայրը, որ օգնեց վերադարձնելու Հարսուս հայերը Երթուղիայի փրաղեցությունը 1887-ին, ընտրվեց Երթուղիայի Գլխի դեսպան հարսուր հարսուրդով 1888-ին և լրագրված էր արտեղակալ կենտրոնական ճանապարհը, որ կարող էր հարսուր Զիրորի աթի հետ:

«Նա միակ հայը չէր, որ ուներ այդպիսի դասարան: Այդ սարխների ընթացում Օհանես Աննուրիսյանը բարձրանել էր և արևելքյան գործերի փարսուրը անգլիական դեսպանասանը, Մուրեն Չեղևանը Իսպիլիայի դեսպանասանն էր աշխատանք, Արսենյանը Փեկեթիսյանից Զրանիսյանից դեսպանասանը և Անդրանիկ Փավիտյանը Ազգայնական դեսպանասանը», ասաց նա:

«Հայերը միջև ունենցել են կարևոր ժողովրդագրական կրանում, չնայած իրենց իյ անակարարները: Կարևոր արտեղ է, ոչ թե փարսակը», ասաց նա մոյսալով: Թեղևանի հայրը, որ օգնեց վերադարձնելու Հարսուս հայերը Երթուղիայի փրաղեցությունը 1887-ին, ընտրվեց Երթուղիայի Գլխի դեսպան հարսուր հարսուրդով 1888-ին և լրագրված էր արտեղակալ կենտրոնական ճանապարհը, որ կարող էր հարսուր Զիրորի աթի հետ:

«Նա միակ հայը չէր, որ ուներ այդպիսի դասարան: Այդ սարխների ընթացում Օհանես Աննուրիսյանը բարձրանել էր և արևելքյան գործերի փարսուրը անգլիական դեսպանասանը, Մուրեն Չեղևանը Իսպիլիայի դեսպանասանն էր աշխատանք, Արսենյանը Փեկեթիսյանից Զրանիսյանից դեսպանասանը և Անդրանիկ Փավիտյանը Ազգայնական դեսպանասանը», ասաց նա:

«Իմ հայրը հայտնաբերում էր և՛ Երթուղիայի ասոյին գնեկր վաճառող հայ վաճառականն էր», ասաց Թեղևանը:

Որդիս Երթուղիայի բազմապետ, ի ժամանակի մարդ, Թեղևանի հոր խնդրեցին գնեկր կոլոնիայի գործը: Նա գաղտնի ասոյին մեծ կոլոնիայի Զրանիսյանից անգլիկան գնեկր համար:

«Նա մասնակցի գնեկրի ընտրում մեծ ճարտարություն էր 80 հազար նոսքան, 13 միլիոն փաղեկուց, ընդհանրապես և 33 հոսնոր: Արտեղ հայրը փաստակց կարևոր դեղ, ինչպես Զրանիսյանը Երթուղի, որ բազմապետական ակտիվ էր», ասաց նա:

Թեղևանները, Երթուղիայի և նրանց նմանները ասոյին հայ սերունդն էին, ովքեր կենտրոնում էր վաղ որոնելու: Նրանք ճանապարհից բացեցին ընտանիքների ասոյին մեծ կոլոնիայի համար, ովքեր վերջին կենտրոնում 1895-ի Արսենյանի ցարդից:

«Հայրը իր ազգականներից մեծ մասը հոգի բերեց» ովքեր վերջին կենտրոնում փարսուրից, իննամյակում կանայք ու երկրաներ: Նրանք կազմեցին Թեղևանի անդի կարիքը, սեղ իրան Հարսուսում: իսկ հետո Ադիս Աբեբայում: Նոր ներգաղթյուններ կան 1908-ին և նորից 1915-ի ԱՄՆ, ինչպես նաև, իսկ հետո երիտասարդ ցարդակի ու կրանի, Այբրահիմ, Մարտիկ, Իգնիցի և Աղանայից: Այսօր Ադիս Աբեբայում իր կրանից այս մարդկանց երկրաներին ուրբներին, և ես ամենամեծն եմ նրանցից», ասաց Ավետիս Թեղևանը:

Մինչև կրանի կերպով է, որ կայսր Հայր Աղանայի նրապետից 40 հայ որդե բերեց Ադիս Աբեբա:

«Դա 1923 թվականին էր, ասաց Թեղևանը: Արսենյանը նրապետի հայերական դասարանում իր այցելությունը մասնակց մեծ արտեղություն, և ասաց վարդային նիստակալի կոլոնիայից: Երբ նա լինալով, որ 40 նկարողներ էլ 1915-ի որդից են, ասոյարկեց որդեկը նրանց»:

«Խոտոր կենտրոն Ադիս Աբեբայի դիվանագետ Գեորգ Նալբանդյանի հետ: Նա գրեց Երթուղիայի ազգային կրանը, որ այժմ մոտացված է: Նա ստեղծեց նաև Երթուղիայի գնեկրական նկարախումբը, որը մինչև այժմ գոյություն ունի», ասաց Թեղևանը:

Հայերի ներհամայնքի հետագա անապագալ կազմակերպի համայնքի կրանը: Դա հասանելի էր դրոշմը բացել մի բոլոր երկրաների համար 1915-ին, այն ժամանակ, կր նոր ներգաղթյուններ կենտրոնում:

Ազգայնագր փոքր մասնավոր մեծ կապարեկ էր: Այն վերանց Արարատյան ազգային դրոշմի, հետք բաժանվեց երեք փոքր դրոշմներին, որոնք ճեղքվում էին մրցակցող հարսական կուսակցությունների կողմից 1920-ականներին և վաղ 1930-ականներին:

«Հայ հարսական կրանի մոտիքը ցրատող գործում էր համայնքի համար, սկսած Կոստանդնուպոլսից մասնադաս Զիրորից, որը Հայաստանի ասոյին դեսպան և Ադիս Աբեբայում 1920-ին: Ներդասակական վեները օտեղեցին Գեորգովին անմիջապես կործանական այլ և վերադասանդ Զիրորի իր կոյնց հետ», ասաց Թեղևանը:

Չվարդված դիվանագետական ճակատումից, Գեորգովի համոզեց համայնքին միավորելու երկ հայերական դրոշմները մեկ սանքի սակ կազմելով Գեորգովի ազգային հայերական դրոշմը, որը մինչև այսօր մասնադաս է Ադիս Աբեբայի հայերին:

«Մենք ունեց սենտական ուժ կենտրոնում երկում, և այդպիսին կենտրոնում 1941 թվականին բրիտանացիների Երթուղիայի մեկնուց հետո: 33 սարխ կամ մինչև 1974 թվականը Երթուղիայի հայերական համայնքը իր գաղտնակեցին էր: Այսօր մասնակց են որտե են», ասաց Թեղևանը:

«Մենք ունեց սենտական ուժ կենտրոնում երկում, և այդպիսին կենտրոնում 1941 թվականին բրիտանացիների Երթուղիայի

Մեակորույթ

Տիգրան Լևոնյան. «Մեր ազգայական շահը մեր մասուցած գեղագիտությունն է»

Երևի Մեր Մկրչյանը ֆրանսիացի լիբերալ կամ իսպանացի, այսօր ամբողջ աշխարհը կհամարեն ու կսիրեն նրան, ինչպես ճանաչում ու սիրում է Յեռնանդեյին կամ Ալբերտ Մորիսին: Դերասանուհի, հայ է: Բարեբախտաբար հայ է: Մեր հասարակությունը, որ բնօրինակ էր Արևմտյան Եվրոպայից, որ բնօրինակ էր Մեր հասարակությունը, որ բնօրինակ էր Արևմտյան Եվրոպայից...

Այս հարցերն ոչ թե դասախոսանքում կարողանա համար սահման, այլ մտնելու: Զվարճանք վերանայնի գեղեցիկ առիթով: Պարզապես նրա հմայման ու գեղեցկությունը զգանք...

Մեզ երեխի ծիծաղ էր դնում: Մտնում էր մե դարը 15, 37, 41-45 րվականներն աղբյուրը հետ: Զրուցելի Մկրչյանը դարձրեց այդ կենսաբան ծիծաղը բոլորիս: Կենսաբան, բայց ոչ անմիտ ու անհեթեթ: Ի սկզբանե նրա ժողովի խորհրդի մի կին սրտաբանն ու բախտը էր ծնադարձ: Նրա հետք այս աշխարհը...

Իսկ հետո եղբոր Ալբերտ Մկրչյանի ֆիլմերում, երբ նա Մեքեր, նույնպես իր բնօրինակի Գյունդիի հետ: Սա նրա ակունքն էր, որ սինգլերա կան անխախտ օրենքով կոչվում է դարձ ի քրեան, բայց Մեքերի մեջ էր բան կար նաև Թունանյանի հայրը, Պարոնյանի հայրը, Մարոնյանի հայրը, մի խոսքով ամենիցս: Ինչպես, նրա ուղեկցի երակր կինն Ռյ ղեղեց: Ավելի Ռյ, քան դասախոս էր, քան բանալի էր, որ կարող են մրցել նրա հետ Հայաստանում եւ Հայաստանից դուրս նկարահանված ֆիլմերի ֆանալով: Թատրոն...

Մեր սան զավակը

Լուսնում է Մեր Մկրչյանի մահվան մեկ տարին

Եվրոպայից դասավանդումի վրա էր, որ կյանքի մեծ հատը Հայաստանից դուրս ապրեց, այդ իսկ դասախոսով էլ փոքր ինչ մեկտուխ մնաց մեր գիտելուցս մեջ, ճիշտ է, Կանոնով չէին ասում, բայց կի, մեծաբար Փափազ: Այս մեծաբարության մեջ իր խորհուրդը կար: Արեւմտեց շոքոկոստի ասելու մասին չէր խոսեր, որ քան ինչպես, բայց հեռավոր էր ու անհասանելի: Այդպիսի դերասաններին գլուխը թեմած եւ նայում էր եւ նրանց միջև սահմանը չէր կա: Միջոցներ մեծ մեծեր ու թիւ են: Համարաբար այն դասախոսով, որ բարձրը ազգային հավատարմության օգտին ու խորհուրդը էր մեզ համար, երբ դեռ ոչ մայրամասն անկեղծ, ոչ դեմոկրատիկ էին: Գործը, բարձր: Հոգևոր անձ ուսուցիչ-մասնագետներ, դերասան: Հիմնականում, որոնց կարգնուրդը փայլ թե առ ամեն ինչ է կորցնում:

Խորհրդի մի Ռյ մեղացած էր: Բայց ներդրումիս ժողովում էր: Մեծապես մարդու ժողով էր դա, մարդ, որն աղբյուր էր բաց արժու, եւ սիր, որ սահմանի, ֆիլմից ֆիլմ ավելի իմաստ...

Տուն է դառնում է վերջ, կին փիլիսոփաները մի բան գիտին, երբ ասում էին, որ սիրելի իր բանակարությունն ունի, սրի բարձրաններ համարս անկեղծ են մնում ուղեղի համար... Կա՛ հայկական կին, ասանց Մեր Մկրչյանի: Փորձենք նրան անցանց իր ֆիլմերից, եւ դրանք կզատան մի ոտից կապ Հիբեմ, թե ինչպես ապօրինաբար ավելի դասախոսիկ ուղեղական հիշեցանք ապառն նրա դերեր, հիշեցանք կան խոսք ու լայն, մանավանդ Մայրանի կինոնկարներում, որոնք նա սիրում ու կարեւորում էր իր դերասանական կենսագրության մեջ...

Թեթ, ի դեպ, ավելի Ռյ ասացավ նրանից, անհերքելիորեն Ռյ: Համար խորհուրդիս դրամատուրգիայում մանկելի կերպարներ կային, որ կարծես հենց նրա համար էին գրված: Բնագործ էր դեմ:

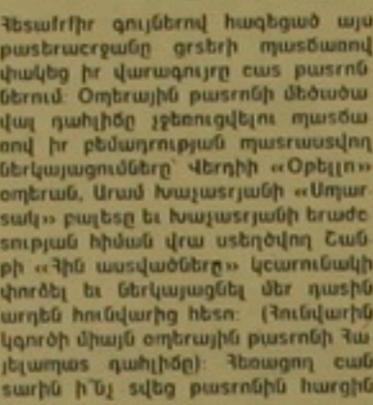
Համոզման դեպք, Զրուցելիք բազմակ կրթականության արժանատի համագործակցություն: Ռուսիկն ինչ իր արվեստով կրթականությունը դարձրեց մարդկանց: Ահա եւ մտնեցան այն դասախոսներն, որ գտնվում մատուցություն չունեին, սիրտ զինք սերն է: Փողոցով հայրում էր նա յուրաքանչյուր ժողովում, քերական էր նրան ծանկեղով: Ավելին հարկավոր է արդյոք դերասանին: Ավելին հարկավոր էր մեզ...

Մեկ տարի անց, ձմեռային սառնաշոտից մի օր, օդերային հրատարակում տնամաս էր դրված, օդերային ներսում Մեր Մկրչյանի անկեղծ մարմինը: Իր կին ու սարսուղավոր ընկերուհի Երեմյան, մի ֆանի օր անց էր հրաժեշտ սվել եւ շատիկ էր նրան միանալու: Իր կասկած էր: Ասում էր. «Երեմյան, դու դասախոս եւ հարյուր տարեկան եւ նու միայն մեռնես: Եղ ժամանակ էլ եւ ու ետեղից կզամ»: Դժբախտաբար, թվալ սխալ էր գուցակել:

Տարին թույլ, անգամ ժամանակներ, սակայն, մի զարմանալի հասկարյուն ունեն: Նրանք ավելի ու ավելի են մտնեցում մեզ մեծ արվեստագետներին: Ռեան հետաքննելի Մկրչյանը, այնքան ավելի կոնսերվատիվ նրան, որովհետեւ յուրաքանչյուր անգամ, երբ նա ժողովում էր Արևմտյան, կվերադառնա նրա անմեծ հողին, հիշեցնելով մեզ կին օտերի եզր, հիշեցնելով մեր խիղցն ու բախտը:

ԳԱՄԻԱՆ ՍՈՒԲՐԱԿՈՆ

Բայց սա արդեն թեմած է, թեմած ծիծաղիկ էր, որովհետեւ մեր բարձր լեզուները մեզ համար, երբ դեռ ոչ մայրամասն անկեղծ, ոչ դեմոկրատիկ էին: Գործը, բարձր: Հոգևոր անձ ուսուցիչ-մասնագետներ, դերասան: Հիմնականում, որոնց կարգնուրդը փայլ թե առ ամեն ինչ է կորցնում: Բայց սա արդեն թեմած է, թեմած ծիծաղիկ էր, որովհետեւ մեր բարձր լեզուները մեզ համար, երբ դեռ ոչ մայրամասն անկեղծ, ոչ դեմոկրատիկ էին: Գործը, բարձր: Հոգևոր անձ ուսուցիչ-մասնագետներ, դերասան: Հիմնականում, որոնց կարգնուրդը փայլ թե առ ամեն ինչ է կորցնում:

Չեսաբրի գույներով հազեցած այս բարձրագույնը ցրեցի դասախոսով փակեց իր վարագույրը բաց բարձրներում: Օղբերային բարձրին մեծամասն վաղ դակիցը չբեռնուցվելու դասախոսով իր բնագործության դասախոսով ներկայացումները Կերիի «Օրբելու» օղբերան, Արամ հայաբայանի «Սոյաբակ» բալետը եւ հայաբայանի երաժշտության հիման վրա ստեղծվող Հանքի «Հին ասվածները» կարունակի փորձել եւ ներկայացնել մեր դասին արդեն հուճկարից հետո: (Գունավոր կզործի միայն օղբերային բարձրին Դա յեղադաս դակիցը): Չեսաբրի բարձրին ինչ սվել բարձրին հարցին

Մեծ ղեկավար մի ներկայացում «մեծ լույս» այն ներկայացումը, որը կհանա լի էր 25 տարի անց, իսկ այսօր արդեն ժամանակակից է (մեկնաբանական արվեստ այդպիսին է առհասարակ): Մեր բարձրին առաջընթացը դասախոսով էր այն հանդիսատեսով, որը ոչ միայն սիրեց ներկայացումը, այլեւ արցունք էր քափում դրա մասը: Մեր բարձրին այդպիսի արվեստական էր մեր մասուցած այն գեղագիտությունն է, որով կարողանում ենք ծանայել մեր բարձրագույն հանդիսատեսին: Ազգը դասախոս էր դառնել ազգի մակարդակային գերազույց դրսևորում օղբերային բարձրին: Եւ այս բարձրագույնում օղբերային բարձրին վայելեց նախաժամը ղեկավարող հովանավորությունը: Բայց մեզ հասանելի դրամական լավագույնը, ստացել են նաև 50 հազար ամերիկյան դոլլար եւ այս բարձրագույնի համար խոստացված հարյուր 50 հազար դոլլարի ստանալը հիմա: Ուրախ ենք, որ «Պողիկեսայի» եւ «Անուշի» մեր աշխատանքը ղեկավարող ուսուցչական արժանատի մեզ համար լույս էր հարկավոր: Այս երկու գեղագիտությունների շնորհիվ մենք բազմաթիվ հրավերներ ստացանք: Նախկին հյուրընկալող մի շարք գործարհներ ընդհանրվում դրամով վաստակած գումարներով (50 հազար դոլլարի արժու դոլլարը) երաժշտական գործիքներ զեկցելով: Այս տարի նյուրթական զգալի օժանդակություն մասուցեցին Մի իջրակի սուրբ Գեորգիանցի հայկական եկեղեցու հայր Պարտե Երիցյանը եւ ճանաչված մասնագետներ, ազգային գործիչ Երվանդ Ազատյանը: Մեր աշխատանքներին նպաստեց նաև ազգային հայ շիկին Ռիսա Պալանյանը Դայկական կասարողական արվեստի ընկերության հետ համատեղ հոգալով «Անուշի» զգեստների դասախոսական ծախսերը:

Ընդհանրված մեր նոր աշխատանքները կարունակվեն ձմեռան վերջին: Կերիի «Օրբելույի» իմ բնագործության աղբյուրը կհանդիպի դերիքոր Տոր Փեի լիվանյանին եւ Յուրի Գալպրյանին: Կի լեն Գալպրյանի հետ համատեղ մեր մյուս երկու բալետային աշխատանքները («Սոյաբակ» եւ «Հին ասվածներ») դժվար խնդիր ունեն: Միևնի հիմա մեր բարձրին արհեստները բանակից ազատվելու ամրացալի («Բրոնյա») չունեն: Բալետի արհեստը բանակում 3 ամիս ծառայելով, այլեւս դարձել չի կարողանա եւ հավերժ կկորցնի 15 ամիս ծեղ թեմած իր մասնագիտությունը: 3 ամիս անց 800 հոգանոց խմբից 53 ի համար էի այդ վերադառնումը խնդրում, այսօր 33 ի համար (20 րդ դարի ֆալսեթների բարձրներում են այլևս): Կարծում եմ մեր արհեստն էլ ազգանվեր գործ է անում, նա էլ մակարդակի դասախոսական զինվոր է:

Չայ ժողովուրդը արժի, որ ունենա իր օղբերան եւ բալետը: ԱՄԱՏԵՏ ԿՈՒՄԻՓՅՈՒՆ

«Բիբլզի» սիրահարների աչիք լույս

Լուսնում էր թողարկվել է «Կենդանի երկր BBC-ում» այրումը

Լուսնում «Էմի» ծայրաս կավառակային ֆիլմային կազմակերպած ժամույսի առաջին ամիսը Անգլիայի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի եւ այլ լազգի լրագրողներին մեծ անակնկալ էր ստացում: Ֆիլման ծանուցեց, որ թողարկվում է «Կենդանի երկր BBC-ում» այրումը, որտեղ երկու ծայրասկավառակներ ի վրա ամփոփված են «Բիբլզի» 60 ականների ռադիոհամերգներից 56 կասարուններ: Դրանք հնչել են նախան խմբի հանրահայտ դասախոսը եւ այդ իմաստով կասարողական արվեստի եզրակի նմուշներ են: Լրագրողներից բացեց մի փոքր զայրույթով հեռախոսով երևում էր լույս էր դասախոսել, որ նման «հազվագյուտ զանծերն» այդքան ժամանակ դուրս են մնացել «Բիբլզի» երկրագործների ուսուցչությունից:

Տարվա նախադրյալին, հազարում է «Էմայն» հանդեսը իր ղեկավարների 19 ի համարում: Այս այրումով մի

անգամ եւս զարթոն կառքի «Բիբլզի» անհանգիստ, որն ասանց այդ էլ չէր տառադրում անարթություն կոչվող անխից

«Կենդանի երկր BBC-ում» այրումով տեղ են գտել ինչպես հին, ծանոթ երգերի նախանկար կասարուն

ձայնագրություններ են, ասանց ստեղծիչային կամ ամբողջ խելահեղ ձայների միջամտություններ: Ավելացնեն, որ այս անսովա սկզբում Լուսնում լույս է տեսել անգլիացի գրող Այան Մկրչյանի «Հեղափոխություն զվարում» գիրքը, որտեղ խմբի երգազանկը կենտրոն էր երաժշտությանը եւ երաժշտությանը եւ երաժշտությանը եւ երաժշտությանը: Այն գրանախոս էր երաժշտության անդամներին, ինչպես նաև ինչ էր պետք արդեն ճանաչված ասուղի մեկ տարվա անհոգաբարեբար օրոգյութեր Տորք Մարտինը զարնանը նախաձեռնում էր հրատարակել «Գեղեցիկ միայնակ սրտեր ակունքի խումբը» վերնագրով գիրքը, որից հետո ամենացնցող երեւոյթը կլինի հարյուր տարվա վերջերին ստասիկո «Բիբլզի» անթրոլոգիան» գրի հրատարակումը, որը նաև կանդրազատնա խմբի հետադասեց սային ելույթների զննահամարը եւ իր հետ որդես հազվեցած կուսենա նախադես յիւրասարակված մի ֆունկցիոնալներ:

Գնացած ստոր երանուկին մայրաքաղաքի մակարային կյանքն ամենիկն էլ ասում չէր ընդունելը մեկ շաբաթ անց ղեկավարելի 21 ին, Երևանի Կամուրային բարձրում տեղի ունեցավ տարվա ամենահեռախոսի եւ ամենամոխ մակարային իրադարձություններից մեկը «Ասուղի» մրցանակաբաշխությունը: Արդեն անընդմեջ երոտը տարին է, ինչ Երևանում եւս անց է կացվում այս հեղինակավոր միջոցառումը: Այն գրանախոս էր երաժշտության անդամներին, ինչպես նաև ինչ էր պետք արդեն ճանաչված ասուղի մեկ տարվա անհոգաբարեբար օրոգյութեր Տորք Մարտինը զարնանը նախաձեռնում էր հրատարակել «Գեղեցիկ միայնակ սրտեր ակունքի խումբը» վերնագրով գիրքը, որից հետո ամենացնցող երեւոյթը կլինի հարյուր տարվա վերջերին ստասիկո «Բիբլզի» անթրոլոգիան» գրի հրատարակումը, որը նաև կանդրազատնա խմբի հետադասեց սային ելույթների զննահամարը եւ իր հետ որդես հազվեցած կուսենա նախադես յիւրասարակված մի ֆունկցիոնալներ:

Չայ անսղին ծրը խոնկարի է ին, երկու կույան ժամը 21:15 ին երևել էր սվելու: Չենք ցանկանում կարեւոր մանրամասներ հայտնել այդ երեկոյի մասին, որդեսային հայրուրդը կանչելի անակնկալներով ներկայացան հետաքննարկողներ: Նեւեն միայն, որ տարվա լավագույն դերասանի համար նախաձեռնված «Ասուղի» հանձնարար շնորհալի երգի Արման Մաղաբյանին: Երաժշտությանը Արմանը զբաղվում էր վաղուց, ներկայումս դերասանական կոնսերվատորիայի յոտուղ կուրսի ուսանող էր: Երկու երկու տարի անց, 17 ամյա Արմանը անսղին անգամ թեմած բարձրագույն մասնակցելու երիտասարդ կասարողների մրցույթին եւ արդյունքում... դարձավ արվեստի մրցույթի բարձրագույն «Գրանուրի» մրցանակով: Այս տարվա «Ասուղի» նրա երկուրդ հայրուրդը եւ, երկուրդ բարձրագույնը: Այն ինչպես ինչ եղավ Արմանին, ֆանի որ միջոցառումից ընդամենը երեք օր հետո լրացավ նրա 20 տարին:

ԱՄԱՏԵՏ ԿՈՒՄԻՓՅՈՒՆ

SARTARABAD

Company LTD

ՆՈՐ ՏԱՐԿԱՆ ԵՎ ԵՆՆԴՅԱԼ ՏՈՒՆԵՐԻՆ
ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆԶ ՀԱՃԵԼԻ ՔԱՍՓՈՐԴՈՒԹՅԱՆ

ՈՒՂԻՂ-ՉՎԵՐԹՈՎ
ԵՐԵՎԱՆ-ԲԵՅՐՈՒԹ

7 օրով, 3 սասղակի հյուրանոց, սնունդ, օրական 2 անգամ
14 օրով, սասղակի հյուրանոց.

Մուտքի վիզաների եւ վաաստեքայքերի
չհամկերպումը Մուսկվայում:

Հանրադատության հրատարակ. Նաղբանդյան 20,
Տեղեկությունների համար զանգահարել 580632 հեռախոսով

A STYLE 581841

ԸՆԿԵՐՈՒՅՈՒՆԸ ԿԱԳՄԱԿԵՐՈՒՄՅՈՒՆՈՒՄԵՐԻՑ,
ԽՈՂԱՎԱՅԻՑԵՐԻՑ ԵՎ ԱՌԽԱՏ
ՃԵՆՈՒՆԵՐԵՑՈՒՄԻՑ ԱՌԱՋԱՐԱՆՈՒՄ Է

Կ
Ո
Ր
Բ
Ր
Ն

- մազուք • յուղ ՄԳ-10 •
- աղակի • սոլյարկա •
- նավթ • բենզին •

Կանխիկ եւ
փոխանցումային
վճարմամբ:

- Վառելանյութը կմասակա-
րարվի զնորդին վճարումից
հետո 4-5 օրվա ընթացքում:
- Ընկերությունը կարող է
կատարել վառելանյութի փո-
խադրում սեփական միջոց-
ներով երեւանից 50-70 կմ
եւրոպայով, մեծ խմբաբա-
նակների դեպքում:

Ընկերությունը առաջարկում է նաեւ տվարի միս:

Հասցեն՝ Բաղրամյան 30
Հեռախոսներ՝ 22-81-86, 22-32-79, 22-02-74:

A STYLE 581841

ԳՆՈՒՄ ԵՄ

Մեկ սենյականոց
բնակարան
Խաղափ
Կենտրոնում կամ
մեհրոյի
«Բարեկամություն»
եւ «Սասունցի
Դավիթ»
կայարանների
օրգակայքում:
Զանգահարել՝
58.18.41, 63.71.66

Ամանորի նախաշնչին
դեկտեմբերի 30-ին, ժամը 13.00-ին
Հայաստանի Ակադեմիայի սանդ կրթական

• Ա • Բ • Ս • Տ • Բ • Ա • Կ • Չ • Ի • Ո • Ն • Ի • Զ • Ս • Ը •

• Հ • Ա • Յ • Ա • Ս • Տ • Ա • Ն • ՈՒ • Ս •

ընդգրկում ցուցահանդեսը:

Սյն կազմակերպել են
Սեպուրյի նախարարության
ճուղհանդեսային կենտրոնը եւ
Եկարիչների միությունը:

Ճուղհանդեսը ծեղ կներկայացնի
վերջին երեք տասնամյակների հայ
արտակցիկոնիզմի ընդհանուր Ակադեմիայի
ձեռնարկները:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

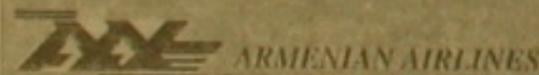
«Մարտի Բաղրամյան» հիմնադրամը, որի հիմնական նպատակն է
հավերժացնել հայ ժողովրդի դանձալի զավակ մարտի Գուրգենյան
Բաղրամյանի հիշատակը, աջակցել հիմնելու մարտի տոն քանդակների եւ
նրա հուշարձանի կանգնեցման երեւան Խաղափում, հայտնում է, որ բոլոր այն
անհատներ եւ կազմակերպություններ, ովքեր կցանկանան համագործակցել
հիմնադրամի հետ եւ իրենց ներդրումն ունենալ այս գործում, կարող են իրենց
նվիրատվությունները, բարեգործական եւ հովանավորական գումարները
փոխանցել «Մարտի Բաղրամյան» հիմնադրամի հաշվառկային հաշիվներին

«Հայդեհագործական կոմիտե»

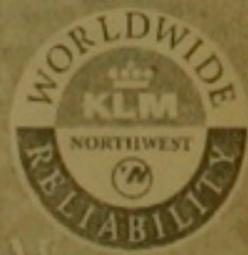
դրամներով	Յ/Յ 606216,	կող 370101401
սարադրամով	Յ/Յ 001070139,	կող 370101401
օտարերկրյան	Յ/Յ 958070350,	կող 370101401

Հիմնադրամի հասցեն՝ 375023, Երեւան, Արշակունյաց ոլորտա 5,
հեռախոս 52 66 92, 56 23 72

LEVEL TRAVEL

COLLABORATION

A LINK WITH THE WORLD THROUGH AMSTERDAM
YEREVAN-AMSTERDAM

EVERY SATURDAY

- Los-Angeles • Buenos Aires • Sidney • Montreal • New-York • Paris • Rio de Janeiro • Melbourne • Frankfurt •
Boston • Santiago • London • Chicago • San Paolo • Washington • Caracas • Detroit • San Francisco •
Philadelphia • Berlin • Dallas • Bangkok • Madrid • Tokyo • Athens • Rome • Ottawa • Damascus • Lisbon •

Trust in our **36** year-experience

LEVEL TRAVEL 10 Sayat-Nova Ave., Tel. 7 (8852) 52-52-10, 52-52-84

«Մարտի Բաղրամյան» հիմնադրամի նպատակը, Երեւան 23, Արշակունյաց 2, հեռախոս 52 66 92, 56 23 72, հիմնադրամի հաշիվներին, հաշիվ 606216, հաշիվ 001070139, հաշիվ 958070350, հիմնադրամի հաշիվներին 5000, մարտի Բաղրամյանի հիմնադրամի հաշիվներին 28.12.1994, հիմնադրամի հաշիվներին 25 դրամ